

Compensatie Natuur Netwerk Brabant Golfbaan Achterste Hoef, Bladel

memonummer	NOT02-0464438-01A
datum	26 november 2021
projectnummer	0464438.100
betreft	Compensatie Natuurnetwerk Brabant
bijlagen	Tekening natuurcompensatie Toelichting op natuurbeheertypen

1 Aanleiding

Recreatiebedrijf De Achterste Hoef is in 2012 uitgebreid met een 9 holes pitch & putt golfbaan. Aanleg van de golfbaan is mogelijk gemaakt door vaststelling van het bestemmingsplan **'Uitbreiding Achterste Hoef'** op 2 februari 2012. In het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' was aan de westzijde van de golfbaan een 25 meter brede natuurstrook opgenomen, gelegen langs de Aa of Goorloop. Deze strook zou worden ingericht als onderdeel van het Natuur Netwerk Brabant (NNB), destijds nog bekend onder de naam ecologische hoofdstructuur (EHS). Bij de aanleg van de golfbaan is echter een deel van de golfbaan gerealiseerd in de natuurstrook. Daarmee is sprake van strijd met de bestemming 'Natuur' en is het NNB niet volledig gerealiseerd zoals voorgesteld in het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef'.

In het bestemmingsplan **'Buitengebied Bladel 2014'**, dat op 13 maart 2014 is vastgesteld, is op basis van een nieuw inrichtingsvoorstel een juridisch-planologische regeling getroffen waarbij de golfbaan alsnog werd toegestaan in de natuurzone. Dat plan is echter – voor zover het de bestemming van de golfbaan in het NNB betreft – vernietigd door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: de Afdeling), waardoor een gedeelte van de golfbaan nog altijd niet juist is geregeld.

Op dit moment is het bestemmingsplan **'Troprijt 10, Bladel'** in voorbereiding. In dat bestemmingsplan wordt voor het hele recreatiebedrijf De Achterste Hoef een nieuwe planologische regeling opgenomen. De golfbaan en de natuurzone langs de Aa of Goorloop worden opnieuw bestemd. Daarbij wordt een (geactualiseerd) inrichtingsplan gebruikt als basis voor de bestemmingen. Via een voorwaardelijke verplichting worden de (inmiddels gerealiseerde) aanleg én het beheer van de nieuwe natuur langs de Aa of Goorloop geborgd. Op grond van het bestemmingsplan wordt Gedeputeerde Staten verzocht om herbegrenzing van het NNB. In deze notitie wordt de herbegrenzing van het NNB en de daarmee samenhangende compensatie gemotiveerd in het licht van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

2 Voorgeschiedenis

Bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' (2012)

De gemeenteraad van Bladel heeft op 2 februari 2012 het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' vastgesteld. Dat bestemmingsplan had tot doel om uitbreiding van recreatiebedrijf De Achterste Hoef mogelijk te maken door de realisering van groepsaccommodaties en de aanleg van een pitch & putt golfbaan aan de westzijde van de Troprijt. Langs de westrand van de golfbaan was de aanleg van een 25 meter brede strook nieuwe natuur voorzien als onderdeel van het Natuur Netwerk Brabant (NNB). De nieuwe natuur was geprojecteerd in een 25 meter brede strook aan de oostzijde van de Aa of Goorloop. De gronden waarop ontwikkeling van NNB was voorzien, zijn in het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' bestemd als 'Natuur', de golfbaan is bestemd als 'Recreatie – A'.



Bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef'

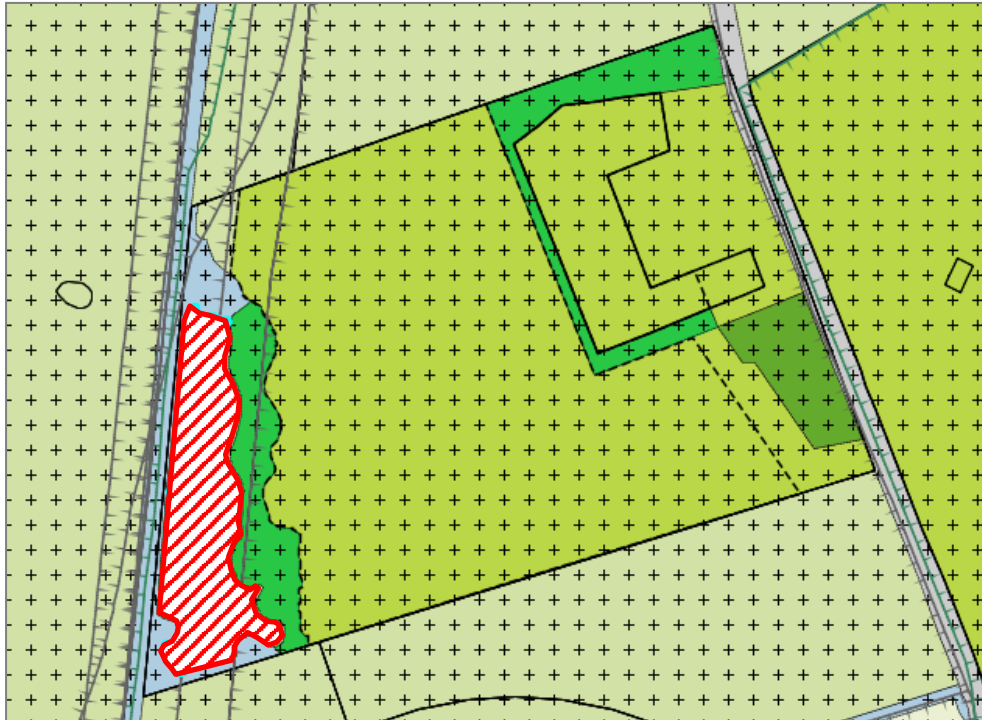
Bij de aanleg van de golfbaan in 2012 is een gedeelte van de golfbaan gerealiseerd binnen de bestemming 'Natuur'. De inrichting en het gebruik van dat deel van de golfbaan zijn in strijd met het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef', aangezien de natuurbestemming het gebruik als golfbaan niet toelaat. In overleg met gemeente en waterschap is daarom gezocht naar een compromis waarmee enerzijds de gewenste natuurontwikkeling tot stand kan komen en anderzijds de golfbaan kan worden ingepast. Aanleg van de golfbaan biedt namelijk een uitgelezen mogelijkheid om te komen tot realisering van een deel van het NNB, op een perceel dat voorheen agrarisch werd gebruikt en nauwelijks natuurwaarden had. Er is een inrichtingsvoorstel gemaakt met het voorstel om een deel van de natuurstrook te bestemmen als onderdeel van de golfbaan en het overige deel in te richten als natuur.

Bestemmingsplan 'Buitengebied Bladel 2014' (2014)

Het nieuwe inrichtingsvoorstel is vertaald in het bestemmingsplan 'Buitengebied Bladel 2014', dat op 13 maart 2014 is vastgesteld door de gemeenteraad. In dat bestemmingsplan is echter abusievelijk niet de juiste regeling opgenomen. De golfbaan is weliswaar grotendeels bestemd als 'Recreatie – A', maar de natuurontwikkeling die is voorzien in de 25-meterzone vanaf de Aa of Goorloop is niet bestemd als 'Natuur', maar deels als 'Groen', deels als 'Water' en deels als 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden'.

Uitspraak Raad van State (2015)

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben beroep ingesteld tegen de vaststelling van het bestemmingsplan 'Buitengebied Bladel 2014'. Het beroep richtte zich op het plandeel met de bestemming 'Recreatie – A' en de aanduiding 'pitch & putt', voor zover die bestemming in de EHS was gelegen. Uitbreiding van de golfbaan in de EHS was volgens Gedeputeerde Staten in strijd met de Verordening ruimte 2012. De Afdeling heeft het bestemmingsplan 'Buitengebied 2014' vernietigd, voor zover het het plandeel met de bestemming 'Recreatie – A' en de aanduiding 'pitch & putt' voor de strook grond op het westelijk deel van het perceel Troprijt 11 betreft. Door de vernietiging herleeft het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' op deze gronden.



Bestemmingsplan 'Buitengebied Bladel 2014', in rood de gronden waarvoor de bestemming 'Recreatie – A' is vernietigd door de Afdeling

3 Huidig planologisch kader

Voor de golfbaan en de natuurstrook langs de Aa of Goorloop gelden nu twee bestemmingsplannen. Voor het grootste deel van de golfbaan geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied Bladel 2014'. Voor de gronden waarvan de bestemming 'Recreatie – A' door de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State is vernietigd, geldt het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef'. Dit betekent voor de gronden waar het bestemmingsplan 'Buitengebied Bladel 2014' is vernietigd het volgende: voor het deel van de gronden binnen 25 meter van de Aa of Goorloop geldt (opnieuw) de bestemming 'Natuur', voor de gronden buiten de 25-meterzone geldt de bestemming 'Recreatie – A' met de aanduiding 'pitch & putt'. Hierna worden de regelingen uit beide bestemmingsplannen toegelicht.

3.1 Regeling in bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' (2012)

Recreatie - A

In het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' is de pitch & putt golfbaan bestemd als 'Recreatie – A' en aangeduid als 'pitch & putt'. Het westelijk deel van het terrein is aangeduid als 'beekdalsysteem en inundatiegebied'. De voor 'Recreatie - A' aangewezen gronden zijn bestemd voor recreatie, als onderdeel van één recreatiebedrijf, ten behoeve van:

- ter plaatse van de aanduiding 'pitch & putt': dagrecreatie in de vorm van een pitch & putt baan, met behoud en herstel van landschapswaarden;
- ter plaatse van de aanduiding 'beekdalsysteem en inundatiegebied': tevens een beekdalsysteem en inundatiegebied.

Gebouwen zijn uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak. Ter plaatse van de aanduiding 'pitch & putt' is parkeren uitgesloten. Ter plaatse van de aanduiding 'beekdalsysteem en inundatiegebied' geldt een omgevingsvergunningstelsel dat erop is gericht om het beekdalsysteem en inundatiegebied te beschermen.

Natuur

De gronden binnen 25 meter van de Aa of Goorloop zijn bestemd als 'Natuur' en aangeduid als 'beekdalsysteem en inundatiegebied'. De gronden binnen deze bestemming zijn met name bestemd voor:

- het behoud, het herstel en/of de ontwikkeling van natuurwetenschappelijke waarde en/of ecologische waarde;
- ter plaatse van de aanduiding 'beekdalsysteem en inundatiegebied', tevens een beekdalsysteem en inundatiegebied;
- waterlopen en waterpartijen.

Als ondergeschikte functie zijn agrarisch natuurbeheer en paden ten behoeve van extensief dagrecreatief medegebruik en/of onderhoud en beheer toegestaan. Recreatief gebruik als golfbaan is binnen deze bestemming niet toegelaten.

3.2 Regeling in bestemmingsplan 'Buitengebied Bladel 2014' (2014)

Recreatie - A

In het bestemmingsplan 'Buitengebied Bladel 2014' is de pitch & putt golfbaan - overeenkomstig het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' - bestemd als 'Recreatie – A' en aangeduid als 'pitch & putt'. De gronden met de bestemming 'Recreatie – A' zijn bestemd voor verblijfsrecreatieve doeleinden met ter plaatse van de aanduiding 'pitch & putt' tevens een pitch & putt golfbaan. Gebouwen, bouwwerken, geen gebouwen zijnde en parkeervoorzieningen zijn uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak. De bestemming 'Recreatie – A' is, voor zover die binnen de EHS ligt, vernietigd door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Groen, Water en Agrarisch

Een smalle strook grond aan de westzijde van de golfbaan, grenzend aan de Aa of Goorloop, is bestemd als 'Groen'. Ook een deel van de gronden op de golfbaan, tussen de meest westelijke green en de overige greens, is bestemd als 'Groen'. Daarnaast is voor delen van de golfbaan de bestemming 'Water' opgenomen. Het noordwestelijk deel van de golfbaan, grenzend aan de Aa of Goorloop, is bestemd als 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden'.

De bestemming 'Groen' doet recht aan het voornemen om op de golfbaan groenvoorzieningen/nieuwe natuur aan te leggen. De bestemming 'Water' is echter niet in overeenstemming met het inrichtingsplan. Hoewel de gronden met de bestemming 'Water' grenzen aan de Aa of Goorloop, is hier op grond van het inrichtingsplan namelijk geen aanleg van water voorzien. Ook de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden' stemt niet overeen met het gebruik van deze gronden als onderdeel van de golfbaan.

3.3 Resumé

Voor het westelijk deel van de golfbaan gelden nu diverse bestemmingen. Onderstaande afbeelding geeft daarvan een overzicht.



Overzicht van de geldende bestemmingen in diverse bestemmingsplannen

Resumerend betreft het de volgende bestemmingen:

- Natuur (gedeelte van de golfbaan binnen 25 meter van de Aa of Goorloop)
- Recreatie – A (gedeelte van de golfbaan buiten 25 meter van de Aa of Goorloop)
- Agrarisch (noordelijk deel van de golfbaan, binnen 25 meter van de Aa of Goorloop)
- Groen (smalle strook langs Aa of Goorloop en een deel van de gronden tussen de greens)
- Water (delen van de golfbaan die grenzen aan de Aa of Goorloop)

Deze bestemmingen doen geen recht aan de feitelijke situatie. In het bestemmingsplan 'Troprijt 10, Bladel', dat nu in voorbereiding is, worden bestemmingen opgenomen die wél passen bij de inrichting van de golfbaan en wordt de inrichting van delen van de gronden als natuur geborgd.

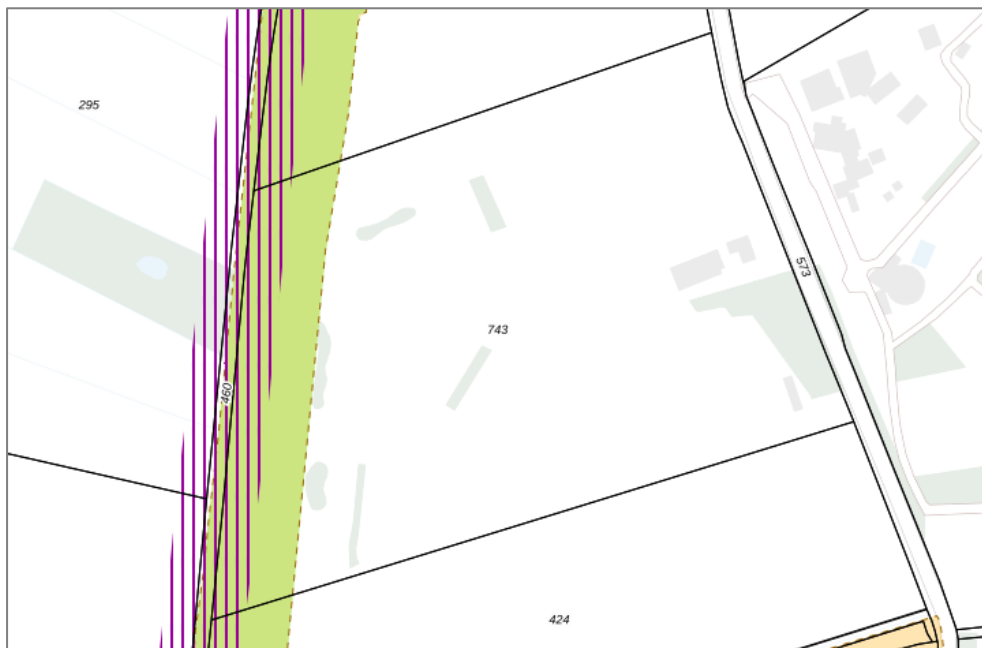
4 Toetsing aan Interim omgevingsverordening (NNB)

4.1 Algemeen

Ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' gold de Verordening ruimte 2011. In de Verordening ruimte 2011 was een strook aan de oostzijde van de Aa of Goorloop aangegeven als EHS. Die strook heeft in het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' een vertaling gekregen in een 25 meter brede zone met de bestemming 'Natuur'. Inmiddels is de Verordening ruimte vervangen door de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (lov), die op 5 november 2019 in werking is getreden. Hierna wordt het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan 'Troprijt 10, Bladel' getoetst aan de regels die de lov stelt aan de bescherming en herbegrenzing van de NNB. De regels van de lov vormen het toetsingskader voor het nieuwe bestemmingsplan en zijn inhoudelijk niet wezenlijk anders dan de regels die op grond van de Verordening ruimte 2011 golden ten tijde van de aanleg van de golfbaan.

4.2 NNB binnen plangebied

In de lov ligt de golfbaan grotendeels in het landelijk gebied, binnen het werkingsgebied groenblauwe mantel. De Aa of Goorloop en een strook gronden ten oosten daarvan zijn volgens de lov onderdeel van het NNB. Het NNB strekt zich uit over een strook gronden met een breedte van circa 50 meter. Vóór aanleg van de golfbaan in 2012 waren de gronden in gebruik als agrarisch perceel en was het NNB niet gerealiseerd.



Uitsnede Interim omgevingsverordening, in groen de gronden die zijn aangewezen als NNB

Op grond van artikel 3.18 van de Interim omgevingsverordening zijn binnen het NNB slechts zeer beperkt nieuwe ontwikkelingen toegestaan, in de vorm van kleinschalige bebouwing en bouwwerken ten behoeve van de natuurfunctie of het recreatieve medegebruik. De aanleg van een golfbaan is op grond van artikel 3.17 van de lov alleen mogelijk als herbegrenzing van het NNB plaatsvindt. Gelet op de aard en omvang van de ontwikkeling kan hiervoor gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid voor kleinschalige herbegrenzing, zoals opgenomen in artikel 3.21 van de Interim omgevingsverordening. Hierna wordt de herbegrenzingsopgave bepaald en wordt toegelicht hoe deze vorm krijgt.

4.3 Bestaande gebruiksactiviteiten

Artikel 3.15, eerste lid onder c van de lov bepaalt dat , zolang het NNB niet is gerealiseerd, bestaande bebouwing en bestaande planologische gebruiksactiviteiten mogen worden toegestaan in een nieuw bestemmingsplan. Bestaande bestemmingen die een andere functie dan natuur mogelijk maken, mogen in een nieuw bestemmingsplan dus worden gerespecteerd. Voor het nieuwe bestemmingsplan 'Troprijt 10, Bladel' betekent dat, dat alle gronden binnen het NNB die een bestemming 'Recreatie – A' hebben, die bestemming mogen houden zonder dat daarvoor herbegrenzing van het NNB nodig is. Deze gronden mogen immers overeenkomstig het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' – dat deels is herleefd door vernietiging van het bestemmingsplan 'Buitengebied Bladel 2014' - worden gebruikt als pitch & putt golfbaan en dit gebruik mag in een nieuw bestemmingsplan opnieuw worden toegestaan. Voor de gronden buiten een afstand van 25 meter van de Aa of Goorloop hoeft geen herbegrenzing van het NNB plaats te vinden.

Voor het deel van de golfbaan dat binnen een afstand van 25 meter van de Aa of Goorloop ligt, geldt de bepaling in artikel 3.15 van de lov niet. Deze gronden zijn in het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' immers niet bestemd als 'Recreatie – A', maar als 'Natuur'. De bestemming 'Recreatie – A' die in het bestemmingsplan 'Buitengebied Bladel 2014' was opgenomen voor een deel van deze gronden, is door de Afdeling vernietigd, waardoor de natuurbestemming uit het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' is herleefd. Voor de gronden binnen een afstand van 25 meter van de Aa of Goorloop moet het NNB worden herbegrensd. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid voor kleinschalige herbegrenzing, die nader is uitgewerkt in artikel 3.21 van de lov.

4.4 Herbegrenzing NNB

Zoals in paragraaf 4.3 aangegeven, hoeft uitsluitend herbegrenzing van het NNB plaats te vinden in de strook die binnen 25 meter van de Aa of Goorloop ligt. Deze strook was in het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' bestemd voor 'Natuur', maar bij de aanleg van de golfbaan is een deel van de golfbaan in de 25-meterstrook met gerealiseerd. Op basis van een actuele luchtfoto is bepaald hoe groot het deel van de golfbaan is dat binnen de 25-meterstrook valt en in welk deel van de 25-meterstrook natuurontwikkeling heeft plaatsgevonden. Dit is inzichtelijk gemaakt op een tekening van de natuurcompensatie, die als bijlage bij deze notitie is opgenomen. Voor het bepalen van de oppervlakte van de golfbaan is daarbij uitgegaan van de rand van de green plus een verstoringszone van 3 meter daaromheen.

De 25-meterstrook heeft een oppervlakte van 6.665 m². De golfbaan heeft binnen deze strook een oppervlakte van 3.056 m². Het overige deel van de 25-meterstrook (3.609 m²) is ingericht als natuur, met ruigtevelen, kruiden- en faunairijk grasland en bosjes. Met deze inrichting is een deel van het NNB – dat nog niet was gerealiseerd ten tijde van de aanleg van de golfbaan – inmiddels gerealiseerd. Hierna wordt getoetst aan de voorwaarden die de lov stelt aan kleinschalige herbegrenzing van het NNB.

Artikel 3.21 kleinschalige herbegrenzing

Lid 1

Een bestemmingsplan kan een ontwikkeling binnen Natuur Netwerk Brabant mogelijk maken in het geval dat:

a. de aantasting van areaal Natuur Netwerk Brabant kleinschalig is;

De aantasting van het NNB is beperkt tot een oppervlakte van circa 3.000 m² in het niet-gerealiseerde NNB. Ten tijde van de aanleg van de golfbaan waren de gronden immers in agrarisch gebruik. Bij de aanleg van de golfbaan zijn dan ook geen voor het NNB kenmerkende natuurwaarden verloren gegaan. Op dit moment is het perceel van de golfbaan zelfs het enige perceel in de omgeving waar natuurontwikkeling heeft plaatsgevonden. De overige percelen ten oosten van de Aa of Goorloop – zowel ten noorden als ten zuiden van de golfbaan – zijn grootschalige percelen die in agrarisch gebruik zijn (akker of weidegrond).

- b. de ontwikkeling slechts leidt tot een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant;*

De gronden waren ten tijde van de golfbaan in agrarisch gebruik. Door de aanleg van de golfbaan zijn de ecologische waarden en kenmerken van het NNB dus niet aangetast.

- c. de ontwikkeling leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant als geheel;*

Juist door de aanleg van de golfbaan is het mogelijk geworden om een deel van het NNB langs de Aa of Goorloop te realiseren. Gelijktijdig met de aanleg van de golfbaan is een deel van de 25-meterstrook – en daarnaast ook een deel van de overige gronden op de golfbaan – ingericht voor natuur. De ecologische waarden van het perceel zijn ten gevolge van de ontwikkeling dus vergroot ten opzichte van de situatie vóór aanleg van de golfbaan.

- d. er een afweging van alternatieven heeft plaatsgevonden;*

Aanleg van de golfbaan is mogelijk gemaakt in het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' uit 2012. In dat bestemmingsplan is gemotiveerd waarom de realisering van de golfbaan op deze locatie aanvaardbaar is uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening. Door de aanleg van de golfbaan, en de daarmee gepaard gaande introductie van nieuwe elementen als ruigtevelden, struwelen en bosjes, zijn de ecologische waarden van het perceel groter dan voorheen. Het aanpassen van de golfbaan door deze alsnog volledig buiten de 25-meterstrook te leggen is niet realistisch en levert in de praktijk niet of nauwelijks natuurwinst op: de ruimte die wordt gewonnen in de 25-meterstrook zal dan elders op de golfbaan ten koste gaan van bijvoorbeeld ruigtevelden of struwelen.

- e. er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing;*

De golfbaan heeft een extensief karakter, waarbij bebouwing is geconcentreerd aan de zijde van de Troprijt. Het overgrote deel van de golfbaan is onbebouwd, onverhard en past binnen het landschap. In aanvulling hierop wordt, mede in het kader van de op grond van de lov vereiste kwaliteitsverbetering van het landschap, aan de noord- en zuidzijde van de golfbaan voorzien in een goede landschappelijke inpassing met gebiedseigen landschapselementen, bestaande uit heggen van meidoorn en bomen.

- f. er bij verlies van ecologische waarden en kenmerken wordt voldaan aan artikel 3.22 Compensatie;*

Omdat de NNB ter plaatse niet was gerealiseerd, is geen sprake van verlies van natuurwaarden. Het verlies aan oppervlakte NNB in de 25-meterzone wordt gecompenseerd door natuurontwikkeling in diezelfde strook. Daarnaast is sprake van extra compensatie omdat ook op het overige deel van de golfbaan natuurlijke en landschappelijke elementen zijn aangelegd. In paragraaf 4.5 wordt dit toegelicht.

- g. op welke wijze de uitvoering en monitoring zijn verzekerd.*

Gelijktijdig met de aanleg van de golfbaan is ook natuur aangelegd. Daarmee is de compensatieopgave reeds uitgevoerd. In het bestemmingsplan 'Troprijt 10, Bladel' wordt het beheer van de gerealiseerde natuur geborgd doordat een voorwaardelijke verplichting wordt opgenomen. Gebruik van de golfbaan is op grond van die bepaling uitsluitend toegestaan als de gronden zijn ingericht conform de tekening met natuurcompensatie en als ze worden beheerd overeenkomstig de daarbij behorende toelichting op de natuurdoeltypen. De tekening met natuurcompensatie en de toelichting op de natuurdoeltypen zijn beide als bijlage bij deze notitie opgenomen.

4.5 Compensatie Natuur Netwerk Brabant

Artikel 3.22 van de Interim omgevingsverordening bepaalt dat compensatie van het verlies aan NNB naar keuze plaats kan vinden door fysieke of financiële compensatie. De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigde of verstoorde areaal en de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur. In dit geval is geen sprake van vernietiging of verstoring van bestaande natuur, maar slechts van oppervlakteverlies van niet-gerealiseerd NNB. Er is gekozen voor fysieke compensatie.

Compensatie in 25-meterstrook

Op grond van artikel 3.23 van de Interim omgevingsverordening dient fysieke compensatie plaats te vinden in niet gerealiseerde delen van het NNB of in niet gerealiseerde ecologische verbindingzones. In dit geval is ervoor gekozen om de compensatie plaats te laten vinden in dezelfde strook waarin het oppervlakteverlies plaatsvindt: dit is immers een strook gronden die – voorafgaand aan de aanleg van de golfbaan – bestond uit niet-gerealiseerd NNB. Op de tekening natuurcompensatie is in beeld gebracht welke natuurdoeltypen bij de aanleg van de golfbaan in 2012 in deze strook zijn gerealiseerd en daar als zodanig worden beheerd. Het betreft de volgende beheertypen:

- N12.06 Ruigteveld (circa 1.642 m²);
- L01.04 Bosje (vier stuks, gezamenlijk circa 1.216 m²);
- N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (strook langs de Aa of Goorloop, mede nodig voor onderhoud door het waterschap, circa 751 m²).

De natuurdoeltypen en landschapselementen die zijn gerealiseerd passen binnen het landschap én bij de functie als golfbaan. De totale compensatie in de 25-meterstrook bedraagt circa 3.609 m². Hiermee wordt het oppervlakteverlies aan niet-gerealiseerde NNB, zijnde 3.056 m², ruimschoots gecompenseerd.

Aanvullende compensatie buiten de 25-meterstrook

Aanvullend op de compensatie in de 25-meterstrook heeft ook natuurcompensatie plaatsgevonden op de gronden die in het bestemmingsplan 'Buitengebied Bladel 2014' zijn bestemd als 'Groen'. Op deze gronden zijn ruigtevelden (N12.06, circa 4.396 m²) en struweelranden (L01.10, circa 1.128 m²) aangelegd. Buiten de 25-meterstrook is dus nog sprake van een kleine 8.000 m² 'extra' compensatie. Deze gronden worden in het bestemmingsplan 'Troprijt 10, Bladel' ook bestemd als 'Natuur' en het beheer wordt geborgd via een voorwaardelijke verplichting.

Conclusie

In totaal wordt ter compensatie van een oppervlakteverlies van niet-gerealiseerd NNB van 3.056 m² circa 11.500 m² natuur gecompenseerd: circa 3.600 m² in de 25-meterstrook en circa 7.900 m² op de gronden daarbuiten. Hiermee wordt ruimschoots voorzien in compensatie voor het verlies van NNB ten gevolge van de aanleg van de golfbaan.

5 Wijze van bestemmen en herbegrenzing NNB

Bestemmingen in bestemmingsplan 'Troprijt 10, Bladel'

In het bestemmingsplan 'Troprijt 10, Bladel' worden de golfbaan en de natuurstrook bestemd conform de feitelijke situatie, die in overeenstemming is met de actuele tekening met natuurcompensatie. De gronden die worden gebruikt voor de golfbaan worden bestemd als 'Recreatie – A' en aangeduid als 'pitch and putt'. De gronden die worden ingezet voor natuurontwikkeling, worden bestemd als 'Natuur'. Dit betreft alle gronden waarvoor in de tekening natuurcompensatie een natuurdoeltype of landschapstype is aangegeven, dus zowel binnen de 25-meterstrook als buiten de 25-meterstrook (in totaal circa 11.500 m²). Er wordt een voorwaardelijke verplichting opgenomen die instandhouding en beheer van de natuur op deze gronden borgt.

Herbegrenzing NNB

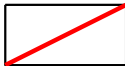
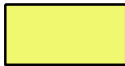
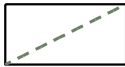
Artikel 6.3 van de lov omschrijft de procedure die moet worden gevolgd om de grenzen van werkingsgebieden te wijzigen. Het voornemen om een verzoek te doen voor wijziging van de begrenzing van het NNB maakt onderdeel uit van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van het bestemmingsplan. Het verzoek om herbegrenzing wordt na afloop van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan ingediend bij Gedeputeerde Staten en gaat vergezeld van een beschrijving waaruit blijkt dat is voldaan aan de gestelde voorwaarden waaronder wijziging van de begrenzing mogelijk is en, in voorkomende gevallen, van naar voren gebrachte zienswijzen. Gedeputeerde Staten beslissen vervolgens binnen vier weken na ontvangst van het verzoek over de grenswijziging. Het bestemmingsplan wordt pas vastgesteld nadat Gedeputeerde Staten hebben besloten tot wijziging van de begrenzing.

Indien Gedeputeerde Staten beslissen overeenkomstig het verzoek van het college van burgemeester en wethouders, wordt de kaart van de lov aangepast. Om de lov exact in overeenstemming te kunnen brengen met de verzochte nieuwe begrenzing, moeten in het ontwerpbestemmingsplan gebiedsaanduidingen worden opgenomen die kunnen worden overgenomen op de kaart van de Interim omgevingsverordening. De aanduidingen hebben in het bestemmingsplan geen juridische betekenis, maar dienen uitsluitend voor de aanpassing van de verordening. Omdat de aanduidingen overbodig zijn nadat Gedeputeerde Staten een besluit hebben genomen omtrent de grenswijziging, kunnen ze bij de vaststelling van het bestemmingsplan vervallen.

In dit geval is herbegrenzing van het NNB formeel uitsluitend noodzakelijk voor de gronden die binnen de 25-meterstrook vallen. Op de gronden daarbuiten mogen de bestaande planologische gebruiksactiviteiten (zijnde een golfbaan) immers blijven plaatsvinden binnen het NNB, zonder dat daarvoor herbegrenzing nodig is. Dit zou echter leiden tot een zeer vreemde NNB-begrenzing. Het NNB zou in de 25-meterstrook gedetailleerd worden aangewezen (verwijderen NNB op bestemming 'Recreatie – A', behoud NNB op bestemming 'Natuur'), terwijl op de gronden tussen 25 en 50 meter van de Aa of Goorloop het NNB zou blijven liggen. Om dit te voorkomen is in overleg met de provincie besloten om de NNB-herbegrenzing integraal te bezien. Dat betekent dat voor alle gronden die nu onderdeel zijn van het NNB maar waar de bestemming 'Recreatie – A' komt te liggen wordt verzocht om verwijdering van het NNB. In ruil daarvoor wordt voor de volledige bestemming 'Natuur' – dus zowel binnen als buiten de 25-meterzone – verzocht om het werkingsgebied NNB toe te voegen.



Legenda

-  Plangebied
-  25 meter lijn - grens bestaande bestemming 'Natuur'
-  Golfbaan
-  L01.04 Bosje
-  L01.10 Struweelrand
-  N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland
-  N12.06 Ruigteveld
-  Knip- en scheerheg - onderdeel van kwaliteitsverbetering van het landschap

Te compenseren natuur
Golfbaan + 3 meter verstoring: 3.056 m²

Binnen 25 meter zone
N12.02 Kruiden- faunarijk grasland 751 m²
N12.06 Ruigteveld 1.642 m²
L01.04 Bosje 1.216 m²
Totaal 3.609 m²

Buiten 25 meter zone
N12.06 Ruigteveld 4.396 m²
L01.10 Struweelrand 1.128 m²
Totaal 7.917 m²



Achterste hoof - natuurcompensatie

Project TEK-0464438-01A
Datum 25-11-2021
Schaal 1:1.500
Formaat A3



Memo

memonummer	NOT-0464438-01A
datum	25 november 2021
van	Eduard van Tilborg CB5
project	Uitbreiding Achterste Hoef
projectnr.	0464438
betreft	Toelichting op natuurbeheertypen

Aanleiding

De gemeenteraad van Bladel heeft op 2 februari 2012 het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' vastgesteld. Dat bestemmingsplan had tot doel om uitbreiding van recreatiebedrijf De Achterste Hoef mogelijk te maken, in de vorm van realisering van groepsaccommodaties en een 9 holes pitch & putt golfbaan aan de westzijde van de Troprijt. Aanleg van de golfbaan was voorzien op een agrarisch perceel dat in het westen grenst aan de Aa of Goorloop. Het betreffende perceel is in het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' bestemd als 'Recreatie - A' en aangeduid als 'pitch & putt'.

Langs de westrand van de golfbaan was de aanleg van een 25 meter brede strook nieuwe natuur voorzien, als onderdeel van de langs de waterloop geprojecteerde ecologische verbinding. Deze strook, die deel uitmaakt van de het Natuurnetwerk Brabant, is in het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef' bestemd als 'Natuur'.

Bij de aanleg van de golfbaan in 2012 is een gedeelte van de golfbaan binnen de natuurbestemming gerealiseerd. De inrichting en het feitelijke gebruik van dat deel van de golfbaan zijn in strijd met het bestemmingsplan 'Uitbreiding Achterste Hoef', aangezien de natuurbestemming het gebruik als golfbaan niet toelaat. In overleg met gemeente, provincie en waterschap is gezocht naar een compromis waarmee enerzijds de gewenste natuurontwikkeling ter plaatse tot stand kan komen en anderzijds de golfbaan kan worden ingepast. Aanleg van de golfbaan biedt op dit perceel namelijk een uitgelezen mogelijkheid om te komen tot realisering van een deel van de ecologische hoofdstructuur, op een (agrarisch) perceel dat voorheen nauwelijks natuurwaarden had.

Voorliggend plan betreft het beheersplan voor het gebied dat ingericht wordt als natuur. In bijlage 1 is het natuurcompensatieplan opgenomen. Dit plan laat zien waar de nieuwe natuur is voorzien en welke natuurdoeltypen van toepassing zijn. Hierna zal per natuurdoeltype verduidelijkt worden, welke maatregelen nodig zijn om ze te beheren.

L01.04 Bosje

Algemene beschrijving

Een bossingel of een bosje zijn houtopstanden die vroeger vaak aangeplant en beheerd werden als hakhout, maar doorgeschoten zijn. Ze komen in veel gebieden in Nederland voor. Ook de meer recentere landinrichtingsbosjes en kleine bosjes die geen hakhoutbeheer gekend hebben behoren tot dit type.

Afbakening

- Een bossingel is een vrijliggend lijnvormig en aaneengesloten landschapselement met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken.
- Een bossingel is minimaal 25 meter lang en maximaal 20 meter breed.
- Een bosje is een vrijliggend vlakvormig en aaneengesloten landschapselement met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken.
- Een bosje is minimaal 2,0 are en maximaal 1 hectare groot.

Beheer

- Het element wordt als bos met hoog opgaande bomen beheerd;
- Het element wordt periodiek gedund en overhangende takken kunnen het gehele jaar worden gesnoeid;
- Randen van het element kunnen als hakhout beheerd worden;
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt;
- Er mag geen snoeihout verbrand worden in of in de directe omgeving van het element, en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element;
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling, en meststoffen in het element gebruikt worden;
- Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee. Indien het element is uitgerasterd moet het raster op een zodanige afstand staan dat vraat aan stammen wordt voorkomen;
- Sloopmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element;
- Dunningswerkzaamheden en het eventueel terugzetten van hakhout worden alleen verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart.

(Bron: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/>)

L01.10 Struweelrand

Algemene beschrijving

Struweelranden kunnen zich ontwikkelen vanuit een extensief beheerde situatie, of aangeplant worden. Afhankelijk van het beheer kunnen randen ontstaan die gedomineerd worden door ruigtekruiden, struiken of een combinatie van beide. Kenmerk van een struweelrand is dat deze zowel vrijliggend, als aansluitend aan een ander element kan liggen. Struweelranden kunnen daarmee dienen als overgangsgebied tussen agrarisch gebruikte percelen en bossen, en zijn in die vorm vooral te beschouwen als een naar voren geschoven bosrand. Met een gunstige ligging kunnen struweelranden bijdragen aan een warmer microklimaat, en zijn dan vooral van belang voor insecten, amfibieën en reptielen. Wanneer dat microklimaat ontbreekt, kunnen struweelranden vooral van belang zijn voor broedvogels en planten van een meer extensief beheer.

Afbakening

- Een struweelrand is een aaneengesloten rand met een mozaïek van struweel (bramen en/of andere inheemse bomen of struiken) en een kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden die zich spontaan kan ontwikkelen.
- De rand is minimaal 25 meter lang en maximaal 20 meter breed.
- Maximaal 50% van de oppervlakte van de rand wordt ingenomen door inheemse bomen en/of struiken.
- De struweelrand kan langs een bosrand of een landschapselement liggen maar ook vrij in het veld, bijvoorbeeld langs een perceelsrand.

Beheer

- Periodiek wordt de begroeiing gemaaid en/of afgezet;
- 50% van de oppervlakte van de rand bestaande uit een kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden mag periodiek gemaaid worden met een cyclus van maximaal éénmaal per 5 jaar. Het maaisel wordt afgevoerd;
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt;
- Er mag geen snoeihout verbrand worden in of in de directe omgeving van het element, en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element;
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling en de pleksgewijze bestrijding van Akkerdistel, Ridderzuring en Brandnetel, en meststoffen in het element gebruikt worden.
- Sloopmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element;
- Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee;
- Maaiwerkzaamheden worden uitgevoerd tussen 15 juli en 15 maart en het afzetten van struweel wordt alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.

(Bron: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/>)

N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland

Algemene beschrijving

Kruiden- en faunairijk grasland omvat graslanden die kruidenrijk zijn, maar niet tot de schraallanden, vochtig hooiland, zilt grasland en overstromingsgrasland of glanshaverhooiland behoren. De vegetatie kan behoren tot allerlei verbonden van graslandvegetaties. Diverse soorten ruigte en struweel kunnen in dit grasland voorkomen. Het grasland wordt meestal extensief beweid of gehooid en niet of slechts licht bemest.

Het beheertype Kruiden- en faunairijk grasland kan voorkomen op diverse bodems van vochtig tot droog en heeft doorgaans een (matig) voedselrijk karakter. Kruiden- en faunairijk grasland komt in vrijwel alle landschapstypen voor. Kruiden- en faunairijk grasland wordt bij een goede kwaliteit gekenmerkt door variatie in structuur (ruigte en plaatselijk struweel, hogere en lage vegetatie) en een kruidenrijke graslandbegroeiing die rijk is aan kleine fauna. Gradiënten binnen (grond)waterpeil en voedselrijkdom zorgen voor diverse vegetatietypen. Kenmerkende of bijzondere soorten van schralere beheertypen ontbreken grotendeels binnen Kruiden- en faunairijk grasland, maar graslanden zijn vaak wel rijk aan minder zeldzame soorten. Het type is o.a. van belang voor vlinders en andere insecten, vogels en kleine zoogdieren. De graslanden worden doorgaans niet bemest.

Afbakening

- Het betreft grasland, de grasachtigen (monocotylen) zijn dominant, maar kruiden (dicotylen) en mossen hebben een oppervlakteaandeel van tenminste 20%
- De graslanden zijn niet tot andere beheertypen te rekenen (zie afbakening andere graslanden).
- Vrijwel jaarlijks in winter en voorjaar langdurig overstroemde weilanden worden niet tot dit beheertype maar tot Zilt- en overstromingsgrasland gerekend

Beheer

Het eerste jaar is een investeringsjaar, met helaas weinig bloei in het bloemrijk grasland. Doordat u voor het inzaaien de grond heeft moeten bewerken ontwikkelen er waarschijnlijk veel snelgroeiende onkruiden zoals melde en perzikkruid. Deze kunt u bestrijden door in het eerste jaar drie tot vijf keer te maaien en het maaisel af te voeren. Laat de begroeiing niet hoger worden dan zo'n twintig centimeter en maai deze terug tot zo'n vijf centimeter. Hierdoor valt er veel licht op de bodem en kunnen veel zaden kiemen. In dit eerste jaar kan de zode met bloemplanten zich goed ontwikkelen. Wanneer u kiest voor het meezaaien van een mengsel van éénjarige akkerbloemen, omdat extra kleur in het eerste jaar gewenst wordt, is maaien niet mogelijk. Probeer u dan de genoemde onkruiden tijdig uit te knippen. Maai dan in de loop van de zomer, zodra de akkerbloemen er niet langer aantrekkelijk uitzien, zodat licht op de bodem kan vallen voor vaste planten die nog kunnen kiemen. Wachten tot de akkerbloemen zich hebben kunnen uitzaaien is niet nodig, omdat deze toch niet terug zullen komen in het bloemrijk grasland. Voer het maaisel steeds af.

Vanaf het tweede jaar kunt u overgaan op één tot twee keer per jaar maaien en afvoeren. Maai jaarlijks steeds in dezelfde periode, met een speling van maximaal twee weken. Door een constant beheer wordt een stabiele bloemrijke vegetatie verkregen, doordat soorten zich in de vegetatie kunnen vestigen en handhaven. Als er nog veel voedingsstoffen in de grond zitten, is het nodig in het eerste jaar een stevig maaibeheer toe te passen om goed te verschralen. Vaak is twee keer maaien noodzakelijk. Extra ruige of snelgroeiende delen in het terrein kunnen nog vaker gemaaid worden. De maaitijden van bloemrijk grasland zijn afhankelijk van de aanwezige voedselrijkdom:

- Maai zeer voedselrijk kruidenrijk grasland drie keer: in mei begin juni, in augustus-september en nogmaals in oktober begin november of in april.
- Maai voedselrijk bloemrijk grasland twee keer: in mei-begin juni en augustus-september.
- Maai matig schraal tot matig voedselrijk bloemrijk grasland twee keer: eind juli en nogmaals in september-begin oktober.

Einddoel is een schraal bloemrijk grasland dat één keer per jaar (in september) gemaaid wordt.

(Bron: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/>)

N12.06 Ruigteveld

Algemene beschrijving

Tot dit beheertype behoren over grote oppervlakte voorkomende ruigtevelden met dominantie of in mozaiek voorkomende ruigtevegetaties, die meestal ontstaan zijn na grootschalige ingrepen, zoals na drooglegging of plotselinge sterke extensievering na een intensief grasland- of akkerbeheer. De successie naar bos kan in deze ruigten lang achterwege blijven. Vaak is er plaatselijk vlier of wilg aanwezig als verspreide struiken of struweel. Deze kunnen echter weer afsterven en weer in ruigte overgaan. Deels kunnen ook meer grazige plekken voorkomen, zeker bij begrazing. In de droge ruigte kan ook riet domineren.

Ruigtevelden kunnen rijk zijn aan insecten en bij een begrazingsbeheer soms ook ruimte bieden aan veel kruiden. Het beheertype ruigteveld is met name van belang voor een aantal vogelsoorten zoals blauwborst, sprinkhaanzanger en soms velduil.

Afbakening

- Het beheertype Ruigteveld omvat grootschalige droge ruigten met plaatselijk struweel.
- Natte rietruigte valt onder het beheertype moeras.
- Kleinschalig voorkomende ruigte in afwisseling met andere beheertypen, zoals Moeras, bostypen en graslandtypen worden als onderdeel van deze beheertypen gerekend.
- Ruigten die onderdeel zijn van een eenheid die groot genoeg is om onderdeel uit te maken van Grootschalige dynamische landschappen worden tot het daaronder vallende beheertype gerekend.

Beheer

Tot dit beheertype behoren over grote oppervlakken voorkomende ruigtevelden die voor minstens 60% bestaan uit hoog opschietende ruigtekruiden. Plaatselijk kunnen verspreide struiken opslaan (zoals vlier) of kan struweel (meestal wilg) voorkomen. Ruigtevelden ontstaan meestal na grootschalige ingrepen, zoals grote peilveranderingen of plotselinge extensivering na een intensief agrarisch beheer. In vochtige en natte omstandigheden kunnen soortenarme grasland- of rietruigtes ontstaan waarin bijvoorbeeld pitrus, kale jonker, rietgras of riet domineren.

De successie naar bos kan in ruigtes soms lang achterwege blijven. Vooral open ruigtes die zijn ontstaan na verdroging van veenbodems kunnen lang blijven voortbestaan. Ruigtes kunnen ook openblijven door een beheer van begrazing. In deze omstandigheden hebben ze een grazig karakter en kunnen dan ruimte bieden aan veel kruiden.

Voor ruigtevelden is extensief beheer aan de orde, dat gericht is op het voorkomen van successie door bos. Er kan worden uitgegaan van een bedekkingsgraad van 0 - 5% met hogere beplanting (opslag 1-of meerstammig met een hoogte van meer dan 1 m en een stobdiameter van meer dan 1 cm). In aanvulling hierop kan eens in de 2 à 3 jaar gemaaid worden.

(Bron: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/>)

